Násfa

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	6884
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 1. FELE (feltehetően)
Készítés helye:	ismeretlen (feltehetően)
Anyag:	arany; gyémánt; igazgyöngy; rubin
Technika:	beágyazott zománc (émail champlevé); öntött
Méretek:	magasság: 5,7 cm szélesség: 3,8 cm súly: 21,9 g

Az ékszer kontúrját képező, csigás szalagokból formált há&shy romágú keretbe áganként egy-egy sarokra fordított négykaréjos rubinfoglalat, közéjük háromszögletű gyémánttal foglalt középrész illeszkedik. Utóbbi nagyméretű fazettált gyémánt&shy jának háromkaréjos, kúposán kiemelkedő foglalatát arabesz&shy kes fekete-fehér beágyazott zománcminta díszíti, akár a négykaréjos rubinfoglalatok rézsútos oldalait. A keretdísz plasztikus részleteit kék, zöld, fekete és fehér beágyazott zo&shy máncok színesítik. Az ékszer függőleges tengelyében alul függőgyöngy, míg felül - későbbi pótlásként - kylonnal kombinált kampós, rubinnal foglalt, cizellált függesztőelem kapcsolódik. A kvalitásos kivitelű - előoldalán gazdagon zománcozott - násfa drágaköves díszítményei keresztpántokon rögzülnek a tisztán funkcionális, díszítetlen hátoldalon. A lát&shy szólag kevésbé igényes megoldás azzal magyarázható, hogy az ilyen típusú násfákat a szerelvényeket rejtő zománcdíszes, jel&shy lemzően arabeszkes mintával díszített hátfallal látták el.

Az ilyen konstrukciójú függők a 16. század derekán német földön terjedtek el főként a nürnbergi ékszertervező, Matthias Zündt (1498-1572) által kiadott metszetes ékszerterveknek köszönhetően. Az ilyen ékszerek jellegzetessége, hogy az ala&shy pot képező, s az ékszer formáját meghatározó plasztikus ke&shy retbe szigorúan előre megszabott méretű, formájú és díszí&shy tésű, az adott kerethez készülő szerelt díszek kerültek. Ezen függő esetében - vélhetően a hátoldalon látható utólagos ja&shy vítások miatt - leválasztották és elhagyták az említett hátlapot. Ily módon viszont lehetőséget kaphatunk, hogy betekintsünk a korabeli készítési gyakorlat egy érdekes részletébe.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. XI.122 (Simonyi István)
- szerző: Prékopa Ágnes: *Európai zománcművesség a középkortól a szecesszióig. Válogatás az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1991. - Nr. 9.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum